

חיים נצחיים

א ליכטיגקייט און קלארקייט אין עבודת השם, פונעם קוואל פון הרה"ק רבי נחמן מברסלב זצוקללה"ה און זיינע הייליגע תלמידים זיענעכ"א

לע"נ חברינו היקר הבלתי נשכח מוהר"ר אברהם ע"ה במוהר"ר משה דוד הי"ו געטץ נלב"ע א' ידאש השנה תשע"ו לפ"ק

גליון 12 | פרשת דאה | ר"ח אלול תשע"ט

מעט מן האור

ליקוטים מובחרים מתורתו של רביה"ק ותלמידיו בלשון קצרה ובסגנון קל, להחיות בהם נפש כל חי

פרשת השבוע

בנים אתם ל' אלקים (דברים י"ד, א')

ובגמרא: אמר ר' מאיר, "בין כך ובין כך קרויים לך בנים" (קדושין ל"ו). ע"כ טוב מאד לשפוך תמיד שיחו וצערו לפני השי"ת בתנועות של חן ורחמים כבן הקובל לפני אביו. ואף אם נדמה להאדם שלפי מעשיו אינו כבן לפניו יתברך, עם-כל-זה הלא השי"ת קראנו בנים, ע"כ עלי לעשות את שלי לעשות עצמי כבן: (שי"ה ר"ז ז')

נתן נתן (דברים ט"ו, י')

ובפירושו רש"י: "אפילו מאה פעמים" עכ"ל. ודרשו רבותינו ז"ל על פסוק (משלי י"א, כ"א): **כי כל ביתה לבוש שנים** - "אל תיקרי שנים אלא שנים. כי כל דברי התורה מלובשים בכפול **נתון נתון**" וכו' עכ"ל. כי פסוק זה (נתון נתון - אפי' מאה פעמים) לא ללמד על עצמו בלבד יצא אלא על הכלל כל התורה יצא, שצריכים להתחזק בעקשנות דקדושה בכל פעם מחדש, לחזור ולעשות הדבר שבקדושה שרוצה לעשות אפילו אלה פעמים, אפילו אם עובר עליו מה שעובר, וע"ז תתיקם בו תחילת הפסוק: **"לא תירא לביתה משלג"**, שאינו צריך להתיירא מקרירות הגיהנום של שלג, הבא מידה כנגד מידה, למי שהניח עצמו ליפול ולהתקור מעבודתו יתברך!

(ליקו"ה בשר בחלב ה"ה, מ"ט)

אלול

עבודת ימי אלול מסוגל לזיווג הגון ולשלום בית

ואם לא תאבה האשה ללכת אחריו (בראשית כ"ד) ר"ת **אלול**, ובאמצע הם תיבות "תאבה האשה". כי ע"ז עבודת ימי **אלול** (המבואר הטב בליקו"מ סי' ו' עיי"ש), ע"ז **תאבה האשה**, היינו שהאשה תתרחב אליו **ללכת אחריו**. הן קודם שמוצאה, למצוא את הזיווג, והן לאחר שמוצאה, שתהיה נוטה אחר רצונו ולא תהיה מנגדת אליו.

(ליקו"ת סי' פ"ז)

לאמיר זיך אומקערן אידעלער...

ארויסגענומען פון: ליקוטי הלכות, נטילת ידיים שחרית ה"ג

וואס איז די עבודה פון חודש אלול? | פארוואס זענען מיר דאן עוסק אין מער פשוט'ערע סארט עבודות? | וואס איז דער גלייכער וועג וויאזוי תשובה צו טון און ממליך זיין דעם אייבערשטן?

אין אנדערע לימודים און לערנען מער אין ספרי מוסר.

פונעם הייליגן רבי'ן איז באקאנט, ווי ער האט גאר שטארק ארויסגעהויבן די געוואלדיגע מעלה פון עוסק זיין אין חודש אלול, אין אויסזאגן גאנץ תנ"ך (שי"ה ר"ז ר"א), תהלים (ליקו"ת סי' ע"ג), און אזוי אויך 'תקוני זוהר' - אויף וואס דער רבי האט זיך אויסגעדרוקט אז פון דער ניגון פון תיקוני זוהר און פון דעם וואס די הארץ ווערט דעמאלטס אפגעשוואכט פון זיצן אין שוהל לענגער פון וויפיל מען איז געוואוינט, פון דעם אלעם ווערט אפגעטאן גאר הויכע זאכן אין געוואלדיגע תיקונים אין הימל! (שי"ה ר"ז, קכ"ז).

וואס מיר זענען פון דעם אלעם בקיצור איז: עס איז געווען ביי ערליכע אידן א ספעציעלע ענין אין די טעג צו עוסק זיין דווקא אין פשוט'ע תמימות'דיגע און מער פיזישע סארט עבודות, אזעלכע עבודות וועלכע האבן נישט אזוי ווייט דווקא צוטון מיטן שכל, מיר לייגן אוועק אין די טעג כמעט אונזער גאנצער שכל אין א זייט.

דער סיבה דערצו איז, שמועסט אויס רבי נתן, ווייל ווי עס ווייסן אלע, איז דער עיקר מטרה פון אונזער גאנצע עבודה פון די 'ימי הרחמים והרצון' און איבערהויפט אין די 'ימים הנוראים', צו ממליך זיין דעם אייבערשטן אויף אלע וועלטן בכלל, און אויף אונזערע רמ"ח איברים און שס"ה גידים בפרט. און ווי באקאנט, איז דער עיקר מלכות געוואנדן נאר אין אמונה. דאס הייסט: דער פאלק גיבט זיך גענצליך איבער צום קעניג אנגעמענדיג זיין הערשאפט מיט תמימות ופשיטות אפילו מען פארשטייט נישט ענגיין זיין הנהגה. אנדערשט - איז דער מלך קיין קעניג נישט! ווען א מענטש פאלגט אויס דער קעניגליכער באפעל נאר ווען זיין שכל

ערליכט אים, ווייזט דאס אויף א אומ'אונטערטעניגקייט צום מלך. דעריבער, דער וועג צו ממליך זיין און מקבל זיין עול מלכות שמים, איז נאר דורך תמימות און פשטות - אוועקלייגן די שכל.

רבי נתן לייגט צו, אז די אלע חטאים און עוונות וואס דער מענטש האט געזינדיגט דורכאויס די יאר און אזוי אויך די גאנצע ווייטקייט פונעם אייבערשטן, קומט אלס פון דעם, אז ער האט זיך געלאזט פארפירן פון זיין שכל. דאס הייסט, זיין שכל האט אים איינגערעדט אז ער מעג ח"ו עובר זיין אויף עבירות, אדער אז ער קען זיך נישט מתגבר זיין אויף זיין יצר הרע, אדער אז ער קען שוין נישט תשובה טון ח"ו וויבאלד ער האט זיך שוין צופיל פארפאשקעט, אדער אז ער קען נישט עוסק זיין אין עבודת

המשך בעמוד ב'

נאך פון יונגווייז אן פלעגן אונזערע זיידעס אונז אראפלייגן, וויאזוי דער שטעטל אין דער אלטער היים האט געקאכט ווי א קעסל ווען עס האט זיך דערנענטערט די טעג פון סליחות. שוין פון גאר פרי פארטאגס ווען אינדרויסן איז נאך געווען שטאק פינסטער, א קילע ווינטל האט געבלאזן, פלעגט דער שמש שפאנען איבער די געסטלעך ווען אין איין האנט האט ער געהאלטן אזא לאמטערנע און מיט די צווייטע האנט פלעגט ער קלאפן אויף די פענסטערלעך פון די הייער מיט אזא ספעציעלע סארט האמער אויפגעקנדיג דער עולם מיט א ווארעם-הארציגע מעלאדיע: "אידן, שטייט אויף צו סליחות, שטייט אויף צו עבודת הבורא" און אזוי פלעגט די גאנצע שטעטל וויבלען שוין פון גאר פרי פארטאגס. נישט נאר אין די טעג פון סליחות האט מען געשפירט די אימות הדין, נאר גלייך פון אנהייב ווען דער חודש אלול איז אריין, האט מען געקענט אנטאפן די פחד אין די לופטן ווען עס פלעגן אפילו די גאר פשוט'ע און פראסטע ארבעטערס פארשפארן זייערע געשעפטן און האבן זיך אריינגעזעצט אין בית-המדרש און האבן עוסק געווען א גאנצן טאג אין תפילות ותחנונים, געזאגט תהלים, תשובה געטון און זיך אויסגעגאסן זייער צובראכן הארץ פארן אייבערשטן מיט די טיפסטע חרטה געפילן.

דאס האט מען אנגעזען נישט נאר ביי די פשוט'ע אידן - פלעגט דער זיידע שילדערן - נאר אפילו ביי די לומדים און תלמידי חכמים וואס א גאנץ יאר פלעגן זיי זיצן און הארעווען איבער שווערע סוגיות אין ש"ס - זיי פלעגט מען אויך זען אין די טעג זיך אפגעבן מער מיט פשוט'ערע סארט עבודות, ווי צום ביישפיל: עוסק זיין אין חשבון הנפש,

ספרי מוסר, זאגן תהלים, תיקוני זוהר, תפילות און תחינות - אָך, ווי דערהויבן דאס איז געווען... פלעגט דער זיידע אויספירן זיינע זכרונות מיט נאסטאלגיק!

אט די סארט לעבנסשטייגער געפונען מיר שוין אפילו אין פריערדיגע הייליגע ספרים רעדן דערוועגן. דער הייליגער חיד"א ברענגט אין איינע פון זיינע ספרים (ברכי יוסף, בשם הטור ברקת): "אין פלעג זען טייל רבנים וואס פלעגן שטענדיג עוסק זיין אין הלכות און חיבורים, ווי אין חודש אלול האבן זיי נאכגעלאזט אביסל פון זייערע לימודים און עוסק געווען מער אין תפילות ותחנונים". אזוי אויך שרייבט דער הייליגער יסוד ושרש העבודה: "אין אט די הייליגע פארבטיגע טעג איז כדאי א מענטש זאל מער ממעט זיין

השם ויבאלד מען דארף דאך ברענגען פרנסה אין שטוב וואס אט דאס אלעס נעמט זיך פון גיין מיטן אייגענעם שכל. דערפאר, כדי צו תשובה טאן דערויף מיט תשובת המשקל, לייגן מיר אוועק אונזער שכל, און מיר נעמען זיך אין די טעג דווקא צו פשוט'ע עבודות, צו מצוות מעשיות, מיטן תמימות ופשיטות.

ווער רעדט נאך פון ראש השנה און יום כיפור אליין, וואס דעמאלטס קענען מיר זען אלע סארטן אידן, פון די געהויבענסטע ביז די פשוט'סטע, אפילו אזעלכע וואס דורכאויס דעם קיילעכיקן יאר וועט מען זיי קיינמאל נישט זען זיצן איבער א תהלים, צו ווייל עס פאסט זיי נישט, צו ווייל עס גרעניצט זיך מיט ביטול תורה - אלעס זיצט אין שוהל פון אינדערפרי ביז גאר שפעט און מ'זאגט א גאנצן טאג פיוטים, סליחות, תחנונות, וידוי, מזמורי

א גרונטליכע חשבון הנפש אויף אלע מעשים. עוסק זיין אין געבן אדער גיין מער נאך צדקה, און אזוי ווייטער.

דורכדעם וועלן מיר זוכה זיין צו ממליך זיין דעם אייבערשטן, אזויווי דער רבי האט אויסגעפירט נאכ'ן דערציילן די מעשה פון "דער קעניג מיטן רעגן" אז לעתיד לבוא וועלן דווקא די פשוט'ע אידן, די תהלים זאגערס, זיין די וועלכע וועלן האבן די זכיה ארויפצולייגן די קרוין אויף משיח'ן! (וכ"א), און אין זכות וואס מיר וועלן זיך ארויפכאפן אויף די וועגן פון תמימות, וועלן מיר זוכה זיין צו תשובה שלימה און פארשריבן ווערן צו א כתיבה וחתומה טובה, אזויווי מיר זאגן אין די ראש השנה'דיגע דאווענען "ובזכות ה'הם' יוציא אים לְצַדֵק דִינֵינוּ!"

תהלים, א.א.וו., און מ'זאגט און מ'זאגט אָן אויפהער, מיטן פולסטן מאס פשטות און תמימות. ויבאלד אט דאס, זאגט דער הייליגער רבי, איז אונזער עיקר עבודה אין די ימים הנוראים, צו זיין אזויווי א "נער בוכה", פשוט אזויווי א קליין וויינעדיג תמימות'דיג קינד (שי' הר"ן פ"ז, וכמובא בתיק"ז).

על-כן, "לאמיר זיך אומקערן אידעלעך, צוריק צו דעם ריכטיגן וועג" און "לאמיר זיך אומקערן ברודערלעך, צוריק צו אמאליגע טעג..." (מתוך ניגוני ר' י"ט ערליך) - און תשובה טון מיט די תמימות פון אמאל: לאמיר צוגיין צום שאגן, ארויסנעמען א תיקוני זוהר, תנ"ך, און אנהייבן זאגן איין בלאט נאכ'ן צווייטן. זיך אויסוויינען אויף א תהלים'ל אדער ליקוטי תפילות. מקדיש זיין מער צייט פאר התבודדות - זיך אויסצוגיין דאס הארץ פאר השי"ת. מאכן

אינאמת'ן אריין, האט ר' נפתלי נישט פארמאגט קיין שום אנדערע פראיעקטן, זייענדיג א דעהויבענער איד, פלעגט ער זיך פירן צו ארבעטן בלויז אין די זוממער חדשים און ער פלעגט אוועקלייגן א באשטימטע סכום געלט אויף צו קענען דורכלעבן דעם ווינטער. אזוי ארום פלעגט ער מקדיש זיין די ווינטער חדשים בלויז פאר עבודת השם. יעצט, זייענדיג אין אזא פארלעגנהייט, האט ער איינגערעדט פארן גלח אז ער איז פארנומען אין די טעג.

דערווייל האט ר' נפתלי נישט געלאזט פארלוירן גיין קיין איין איינציגער מינוט, ער האט געוואוסט אז ער מוז זאפארט פארשוואונדן ווערן, בעפאר דער גלח קערט זיך אום צו אים. ער האט באשלאסן ביי זיך אז דאס איז זיין סימן מן השמים זיך אריבערצוציען צום הייליג לאנד, ארץ ישראל.

אן עקסטערע השגחה פרטית האט זיך געמאכט ווען צען יאר פריער איז זיין טאכטער ארויפגעפארן קיין ארץ ישראל, אינאיינעם מיט איר מאן רבי אברהם ב"ד נחמן, וואס האט צוגעזאגט צו שאפן די נויטיגע פאפירן צו ערמעגליכן איר גאנצע משפחה ארויפצוקומען קיין ארץ ישראל. יעצט האט ער ערפילט די צוואה, און ביז געצייילטע חדשים האט זיך די גאנצע משפחה ארויסגעלאזט אויפן וועג, קיין ארץ ישראל.

א האלבע יאר איז פאריבער פון ווען דער גלח האט אפגעשטאט זיין ערשטע ווייז ביי ר' נפתלי אין שטוב. דער גלח האט ווידער איינגעשפאנט די קארעטע ארויסלאזנדיג זיך איבער די געסער פון בארדיטשוב גלייך צום הויז פון ר' נפתלי. דער וואגן קומט אן, דער גלח קריכט אראפ, און מיט זיכערע טרטי גייט ער צו צום טיר. אבער, צו זיין גרויס אנטוישונג, עפענט עפעס א איינגעבויגענער אידל, מיט פארוואונדערטע אויגן אויך זיין מאדנעם גאסט.

"ווי איז נפתלי דער בוי-מייסטער?", האט דער גלח געפאדערט צו וויסן.

די אומגערישטע ענטפער פון דעם אומשולדיגן אידל האט אים גענצליך סודפרייט:

"עטליכע חדשים צוריק האט ער פארקויפט זיין הויז מיט זיין גאנצער פארמעגן און פארשוואונדן געווארן פון האריזאנט"...

קענען אהערשטעלן עפעס וואס איז ביז דאן נאכנישט געווען... קיינער האט אבער נישט געקענט נאכקומען זיינע גראנדידעזע פלענער. יעצט, נאכן באזוכן דעם נייעם ברסלב'ן קלויז, איז קלאר געווען ביי אים אז ער האט געפינען דעם ריכטיגן קאנדידאט.

*

ר' נפתלי זיצט זיך אין זיין היזקע אין בארדיטשוב איבער א ליקוטי תפילות און גיסט זיך אויס דאס הארץ פאר'ן באשעפער, ווען מיטאמאל הערט ער קלאפן אויף זיין טיר. איידעלערהייט עפענט ער די טיר, און צו זיין גרויס איבערהאשונג זעהט ער דארט שטיין נישט קיין צווייטער ווי דער הויפט גלח פון אומין. פיל גרעסער איז אבער געווען זיין שאק ווען ער האט געהערט פונעם גלח זיין בקשה צו אים: איך וויל דו זאלסט מיר אויפבויען א קלויסטער אויפן גענויעם געשטעל פונעם ברסלב'ן קלויז!

דער גלח האט קלארגעשטעלט פאר ר' נפתלי אז היות ער איז דער הויפט גלח, פארמאגט ער אפענע טירן אינערהאלב די מלוכה און קיין שום געטליכע פראצעדור וועט נישט זיין קיין אפהאלט, און צו דער זעלבער צייט האט ער אים קלאר געלאזט הערן דעם פאקט אז ער געבט אים בעצם נישט קיין פילע ברירות ווי נאר אנצונעמען דעם פארשלאג.

א טרייסל איז דורך קיין די ביינער פון ר' נפתלי. זייענדיג א ריינער ברסלבער חסיד און א געוואלדיגער יאד שמים, האט ער געוואוסט אז על פי הלכה טאר ער נישט דורכפירן אזא ארבעט, טראץ די פאנטאסטישע סומעס וואס דאס קען אים ברענגען. אבער, אין די זעלבע צייט האט ער פארשטאממען אז ער דארף מעסטן זיינע ווערטער, וויסנדיג, אז אויב וועט ער עס נישט אננעמען אליינס, וועט עס ארויפגעצווינגען ווערן אויף אים מיט געוואלד. דערפאר האט ר' נפתלי געענפערט פאר'ן גלח אז ער וועט וויקליך אננעמען די ארבעט, אבער ויבאלד ער האלט יעצט אינמיטן דורכפירן אנדערע פראיעקטן, וועט ער עס הערשט אנהייבן בויען אין א האלבע יאר פון יעצט. דער גלח איז ארויס פון דארט העכסט צופרידן, פארשרייבנדיג ביי זיך אין נאטויך ביכל, דעם גענויעם דאטום ווען עס דארף זיך אנהייבן די נייע בוי ארבעט.

קראנטע ערציילונגען פונעם הייליגן רבי'ן און זיינע תלמידים: פארשוואונדן פון האריזאנט

די קלויז פון די ברסלבע חסידים אינעם שטאט אומין, וועלכע איז פראכטפול אהערגעשטעלט געווארן מיט מסירות נפש דורך רבי אייזיק אייזנשטיין, איז געווען דער געשפרעך פון שטאט. דער בנין איז געווען א מאיעסטעטישער געביידע, און האט ארויסגערופן וואונדער ביי אלע אירע צוקוקער. אויסער דעם הערליכן געבוי פונעם בנין, איז עס געווען דויערהאפטיג און פעלזן פעסט, געבויט אויף א קלוגן און געניטן אופן אזוי אז דער היכל הבית מדרש זאל נישט דארפן צוקומען צו קיין שום זילן, און טראדזעם זיך קענען האלטן פאר לאנגע יארן, (ווי עס ווייזט אן דער פאקט אז עס שטייט נאך ביזן היינטיגן טאג).

קעגן דער ווילן פון דעם בוי-מייסטער פונעם בנין - רבי נפתלי כהן פון בארדיטשוב, איז ער געווארן די הויפט קעפל אין די נייעס. ווען צווישן דעם גאנצן אומגעגנט איז מען געקומען זיך אנדעטן פון דעם מאיעסטעטישן געשטעל פונעם קלויז, ווען צווישן זיי האט זיך געצייילט, גרויסע מבינים, ארכיטעקטן און בוי-מייסטערס, וואס אלע זענען זיי געשטאנען און געשטוינט פונעם מאיעסטעטישן בנין.

ספעציעל איז דער שטאטישער בירגער-מייסטער וואס איז אויך געקומען זיך איינקוקן אויפן קלויז, נתפעל געווארן, הערנדיג פון ר' נפתלי'ן דעם רעלאטיוו ביליגן פרייז וואס די גאנצע פראיעקט האט אפגעקאסט צוליב דעם וואס די גאנצע בוי ארבעט איז דורכגעפירט געווארן בלויז דורך היימישע ערליכע אידן, וועלכע האבן פארשטייט זיך נישט אראפגעלנג'עט קיין איין איבריגע פרוטה, אזויווי דער שטייגער ביי די גוי'ישע ארבעטערס.

די שמועות האבן אויך דערגרייכט די איערן פונעם הויפט קריסטליכער גלח פונעם אומין'ער אומגעגנט, וועלכער האט שוין פאר א לענגערע וויילע געוועבט גרויסארטיגע פלענער איבער א מאכטפולער בנין פאר'ן קלויסטער. די לעצטע פאר חדשים האט דער גלח שוין באזוכט ביי יעדן איינציגסטן בויער אינעם גאנצן אומגעגנט, פרובירנדיג צו טרעפן איינער וואס זאל

בְּקִשְׁתָּהּ מִזִּוְהַרְתָּ!

אין די זוממער וואכן ווען די גליין ווערט נישט געהעריג פארשפרייט, זייט אויך מהנה אנדערע און דרוקט ארויס דעם גליין פאר אייער חבר/ שוהל/קאנטרי צו מזכך זיין את הרבים!

די קומענדיגע גליין וועט איהר ערשיינען לקראת ראש השנה הבעל"ט אלס **א התרליכע רייכע אויסגאבע** גלייכצייטיג וועט עס זיין געווידמעט לערנ' אונזער אומפארגעסליכער חבר מוה"ר **אברהם גענץ** ע"ה.

מיר ווילן בעטן פון סיי ווער עס פארמאגט זכרונות, געדאנקען אדער עובדות, פון ר' אברהם, זאל זיך ביטע פארבינדן ווי אמשנעלסטן מיט די רעדאקציע

לע"נ חלה **אברהם דוב**

ע"ה ה'בן יבולת'א מוה"ר **בני יוסף** ה"ו

מלבי"ע כ"ט מנחם אב תשצ"ב.

מוה"ר **מנחם**

שמות'ה ווס' ה"ו

מסב' **עזרה ד'הפנת הגליין**

לחול'ה ולחול'ת בני יטלא'ה כל משאלת'ה לבי'ה

מוה"ר **יחזקאל**

לוי **מיימאן** ה"ו

ק"ת יחזקאל **עזרה ד'הפנת הגליין**

לחול'ה ארויסי'ה בני יטלא'ה כל משאלת'ה לבי'ה

